

3. Bhagawata jest świętym tekstem, który może zaspokoić potrzeby każdego

*To, o czym mówimy, że nie istnieje, istnieje. To,
o czym mówimy, że istnieje, nie istnieje.
W rzeczywistości jest tylko jedno, które zawsze
istnieje, a jest to Bóg – wszechobecny Bóg. Bez Boga
nie byłoby niczego w tym wszechświecie.*

Pawitratma swarupy (ucieleśnienia czystej atmy)!

Śrimad (chwalebna) *Bhagawatę* można przedstawić jako rezydencję o dwunastu kondygnacjach, czyli skandhach (rozdziałach). Każdej z tych skand Narada nadał nazwę. Chociaż wszystkie są jednakowo ważne, jedną z nich można uznać za najważniejszą. Stanowi ona podstawę dla wszystkich innych. Jest to *Wasudewa upasana*. Na niej niczym na fundamencie opiera się pozostałe 11 skand. Słowo *Wasudewa* znaczy Bóg i reprezentuje też dewę (Boga), który mieszka w każdej dźiwie (istocie żywej). Dewa nie tylko zamieszkuje w każdej dźiwie, lecz stanowi także podstawę całego stworzenia. Człowieka, którego myśli, słowa i czyny są w pełnej harmonii, można nazwać prawdziwym Bhagawatą. Wszystkie działania dźiwy muszą być skierowane ku Wasudewie. Nieprzejawionej postaci Boga nie możemy zobaczyć bezpośrednio. Ponieważ macie ciało w określonej formie i o określonym imieniu, jest wam bardzo trudno zrozumieć nieprzejawioną postać Boga. Dopóki na tym świecie macie przywiązania, możecie pojąć Boga tylko poprzez imię i formę. Bhagawata także naucza, że *Wasudewa upasana* znaczy pojmowanie Pana przez imię i formę. Zatem niezbędne jest, abyśmy robili, widzieli i słyszeli wszystko w kontekście Wasudewy. W rzeczywistości we wszystkich miejscach mamy do czynienia wyłącznie z boskim aspektem. Osoba, która rozumiała aspekt atmy, zasługuje na prowadzenie tej sadhany (praktyki duchowej). Zgodnie z tradycją Wed powszechnie uznajemy znaczenie czasu i oddajemy mu cześć jako czemuś świętemu. Rok dzielimy na 12 miesięcy i, aby je uświęcić, imię Boga także wypowiada się w formie 12 sylab jako *Om Namo Bhagawate Wasudewaja*. Widzimy tu, że Bóg czasu ma 12 sylab. Właśnie dlatego Wjasa napisał Bhagawatę w postaci 12 skand.

Kalijuga jest miarą czasu. Stanowi ona jednostkę miary dla jug krita, dwapara i treta. Istnieją określone reguły stosowania tej miary czasu. Kalijuga liczy cztery lakhy i 32 tysiące (432 000) lat. Dwapara-juga ma dwie takie jednostki, czyli 864 000 lat, treta-juga – trzy, czyli 1 296 000 lat, a krita-juga – cztery, czyli

1 728 000 lat. Okres, na który składają się wszystkie cztery jugi, nazywa się mahajugą (wielkim wiekiem). Zatem mahajuga liczy 4 320 000 lat. Różnica między kalijugą i mahajugą zawiera się w dołożeniu zera na końcu liczby lat tej pierwszej. Tak jak ciągle powtarzają się dni, miesiące i pory roku, tak też okresowo powtarzają się jugi. U zbiegu tych jug, podczas przejścia jednej w drugą, rozmaite składniki stworzenia, takie jak góry, rzeki, miejsca zamieszkałe, podlegają poważnym zmianom. Gdy zmienia się joga, także zmieniają się aspekty dharmy. Na skutek tych zmian wiele dobrych rzeczy może zmienić się w złe.

Jeśli chodzi o dharmę, rozróżnia się cztery kategorie ludzi. Są to: tapaswini, mahariszi, brahmariszi i radżariszi. Każdy z nich przestrzegał określonego kodeksu dharmy, zależnie od swojego pochodzenia i możliwości. W przypadku Bhagawaty głównym architektem jest riszi o imieniu Śami. Dzięki swoim osiągnięciom stał się brahmariszim. Miał syna imieniem Śringi, który był tapaswinem (ascetą). Brahmariszi Śami wiedział wszystko o brahmanie i żył w stanie spokoju i równowagi. Ból i przyjemność, smutek i radość, potępanie i pochwały przyjmował tak samo, nieporuszany zdarzeniami. Wszystko przyjmował z takim samym brakiem przywiązania. Miał wielu uczniów, z którymi zagłębiał się w filozofię adwajty (niedwoistości). Żył w stanie pełnego poddania Bogu i cieszył się błogością boskości. Jego syn Śringi także był wielką postacią, ale mógł się nazywać tylko tapaswinem. Nie posiadał zdolności rozróżniania. Chociaż miał wielkie siły, nie zdobył jeszcze prawa do rzucania klątw. W pewnych okolicznościach na skutek gniewu stracił panowanie nad sobą i rzucił klątwę na wielkiego radżariszego, króla Parikszita. Mamy tutaj do czynienia z dwoma rodzajami błędów. Błąd popełniony całkowicie świadomie powoduje w świecie wielkie szkody. Z drugiej strony, błąd popełniony przypadkowo i bez pełnej wiedzy przynosi szkody tylko jednostce, a nie światu. Parikszit był wielkim królem całkowicie poddanym i oddanym Bogu. Nieświadomie popełnił błąd, dlatego jego skutki miał odczuć tylko on sam, a nie inni. Ten błąd popełnił nieświadomie i bez złych intencji. Śringi, widząc ten czyn Parikszita, stracił panowanie nad sobą i rzucił na Parikszita klątwę. Klątwa rzucona w tych okolicznościach spowodowała wielkie szkody w całym królestwie.

Pochodzenie Bhagawaty, jej znaczenie i cele jasno przedstawiono w pierwszej skandzie. Ten wielki tekst zaczyna się od Narady, z bardzo znaczącym wkładem Wjasy. Śuka przynosi ukoronowanie. Między początkiem Narady a kulminacją Śuki Wjasa wstawił do Bhagawaty wiele opowieści, które stanowią treść kolejnych 11 skand.

Ważnym wydarzeniem opisanym w Bhagawacie jest rozmowa Draupadi z Aśwatthamą. Równie ważne są przedstawione tam historie poddania Uttary, boskie pochwały Kriszny wypowiedziane przez Kunti, rady Bhiszmy skierowane do Dharmaradży w postaci śantiparwy oraz nauki, jakie Kriszna przekazał Ardżunie w postaci Bhagawadgity. Esencję Bhagawaty stanowią Uddhawa Gita, historia Prahłady, historia Kućeli i wiele innych epizodów dotyczących wielkich wielbicieli.

W rzeczy samej, tekst Bhagawaty jest niezwykle słodki. Ludzkie istoty, które doświadczyły tej słodyczy, nie będą już przechodzić ponownych narodzin. Właśnie dlatego Pothana powiedział, że już samo napisanie przez niego Bhagawaty w języku telugu jest skutkiem wielkich zasług zdobytych przez niego w poprzednim życiu.

Pothana uważał, że dostąpił wielkiego szczęścia opisywania lil (zabaw) samego Pana Narajany, który przyszedł w ludzkiej postaci. Powinniśmy zwrócić uwagę na aspekty bhakti, czyli oddania, i poddania Bogu, które są najważniejsze w Bhagawacie. W obu tych aspektach w pełni przejawia się prema (miłość). Prema oznacza słodkie myśli, jakie rodzą się w umyśle. Bhagawata jest też jak mleko, święty wyciąg ze wszystkich Wed. Powinniśmy także pamiętać, że wielu wielkich ludzi osiągnęło zbawienie dzięki Bhagawacie. Nie należy natomiast tekstu tego traktować jako opisu historii gopik (pasterek). Tylko kilku ludzi potrafi zrozumieć święty aspekt premy zawarty w Bhagawacie, a myśleniem o niej może uwznioślić się i upoić.

Rozmyślając o imieniu Kriszny można stracić świadomość. Myśląc o Brahmie można stać się tożsamym z Brahłą. Podobnie, stale rozmyślając o Krisznie można stać się tożsamym z Panem. Niełatwo opisać dokładną naturę Bhagawaty. Może ona zaspokoić potrzeby przeciętnego człowieka, poszukiwacza prawdy, a także najwyższego intelektualisty. Jest w stanie zaspokoić oczekiwania każdego. Drzewo mango może dać wam tylko owoce mango, drzewo cytrynowe może dać wam tylko cytryny, ale Bhagawata może dać każdemu to, czego bardzo pragnie. Oto mały przykład.

Pewien bogaty biznesmen wyjechał za granicę. Miał cztery żony i do każdej napisał list z pytaniem, co chciałaby od niego dostać, gdy będzie wracał. W odpowiedzi najstarsza żona napisała, że będzie bardzo szczęśliwa, gdy wróci cały i zdrowy. Druga odpowiedziała, że chciałaby otrzymać pewne lekarstwa, które pomogą jej wyleczyć się z dolegliwości. Trzecia żona zawsze interesowała się zagraniczną literaturą duchową, dlatego napisała, że chciałaby otrzymać duchowe teksty pochodzące z tamtego kraju. Czwarta żona posiadała bardzo przyziemne cechy, więc poprosiła męża o przywiezienie kilku sari i klejnoty aktualnie będące w modzie. Wszystkie listy doszły do adresata, a on przywiózł wszystko, o co żony prosiły. Drugiej żonie dał lekarstwa, duchowe teksty trzeciej, sari i klejnoty czwartej, a sam zatrzymał się w mieszkaniu pierwszej żony. To przyprawiło pozostałe żony o zazdrość. Biznesmen wyjaśnił im, że ponieważ najstarsza żona chciała tylko jego, poszedł do niej, a że pozostałe miały materialne życzenia, więc dał im to, o co prosiły.

Możemy sobie wyobrazić, że również paramatma ma cztery żony o imionach Arti, Artharthy, Dźidźniasi i Dźniani¹. Pan zaspokaja pragnienia pierwszych trzech,

¹ Imiona te symbolizują następujące aspekty: nieszczęście (arta), bogactwo (artha), pragnienie wiedzy, dociekanie (dźidźniasa), najwyższą wiedzę (dźniana).

zaś sam zamieszkuje w sercu Dźniani. Paramatma daje tylko owoce waszej pracy, a nie samą pracę. Bóg daje te owoce zależnie od waszej karmy, zasług i modlitw. Bhagawata zawiera wiele bardzo ważnych nauk. Kiedyś nawet Kućela zwątpił w Krisznę. Pomyślał, że mimo iż w dzieciństwie byli przyjaciółmi, to ponieważ później Kriszna stał się bardzo bogatym i potężnym królem, może go nawet nie rozpoznać. Kućela bardzo się denerwował. Jednak jego żona nie miała takich wątpliwości i zachęcała go, by poszedł spotkać się z Kriszną, który był otwartego serca i nie mógł zapomnieć o swoich przyjaciółach. Bóg ocenia umysł i czystość charakteru. Wcale nie dba o rzeczy zewnętrzne. Przemógłszy wątpliwości i rozterki, Kućela poszedł do rezydencji Kriszny, a ten serdecznie go przyjął i uhonorował.

Nawet nieproszony, Kriszna obdarzył Kućelę licznymi materialnymi dobrami i łaską. Gdy pojawia się łaska Boga, człowiek zapomina nawet o swoich pragnieniach. Gdy Kućela wrócił do swojego ubogiego domu, ku wielkiemu zdumieniu stwierdził, że dom ten zamienił się w wielką rezydencję. Opowiedział żonie jak Kriszna go przyjął. Powiedział: „Przywitał mnie, jak gdyby tęsknił za tym spotkaniem i okazał taką dobroć, jak gdyby był samym uosobieniem dobroci i współczucia. Wziął od biednego Kućeli niewielką ilość prażonego ryżu i dał nam tę wielką rezydencję”. Gdy dacie Panu nawet coś małego, On zwraca to po wielekroć. Jeśli jesteście skłonni zrobić jeden krok ku Niemu, On robi dziesięć wychodząc wam naprzeciw. Dopiero gdy skierujecie wzrok na Boga, On może skierować swój wzrok na was. Jaki pożytek z tego, że jeśli nawet On na was patrzy, wy patrzycie w inną stronę? Oto mały przykład. Gdy znajdujecie się bezpośrednio przede mną, możecie spojrzeć mi w oczy, a ja mogę spojrzeć w wasze. Gdy jesteście daleko i patrzycie w inną stronę, jak miałbym na was patrzeć i jak wy miałbyście patrzeć na mnie?

Kriszna zawsze zwracał wzrok na swoich wielbicieli. Bhagawata, czyli opowieść o Krisznie, opisuje to, jak on obdarzał najwyższą błogością różne gopiki, pojawiając się przed nimi w takiej postaci, jaka każdej najbardziej się podobała. W ten sposób pokazywał, że różnorodność form jest w rzeczywistości jednością Boga. Zatem, Bhagawata mówi nam o jedności, którą powinniśmy widzieć w tej różnorodności. Ta opowieść jest pełna miłości i daje wam treść w taki sposób, w jaki potraficie ją sobie przyswoić. Mam nadzieję, że zdołacie zrozumieć i przyswoić sobie przynajmniej część z tego, czego słuchacie.

Tłum. Kazimierz Borkowski
Red. Izabela Szaniawska

Źródło: <http://www.ssbpt.info/english/sum1978.htm>